

GÁTLISTI

VIÐAUKI III

**Mat á gæðum byggðar, umhverfi og skipulagi
út frá vistvænum þáttum og lýðheilsu.**

Gátlisti - aðferðafræði

Með gátlista þessum er verið að meta gæði byggðar, umhverfis og skipulags út frá vistvænum þáttum og lýðheilsu. Meta núverandi stöðu hvers hverfis og mögulega framtíðarþróun hverfisins.

Gátlistinn er að mestu byggður upp á aðferðafræði bókarinnar *Shaping Neighbourhoods For local health and global sustainability* eftir Hugh Barton, Marcus Grant og Richard Guise. Í aðferðafræði bókarinnar er einblínt á fólkið, íbúa hverfisins, hverjar þeirra þarfir og væntingar eru. Einnig var horft til annarra sambærilegra verkefna.

Matsþættir gátlistans eru fimm; samfélag, athafnir daglegs lífs, efnahagur, manngert umhverfi og náttúrulegt umhverfi.

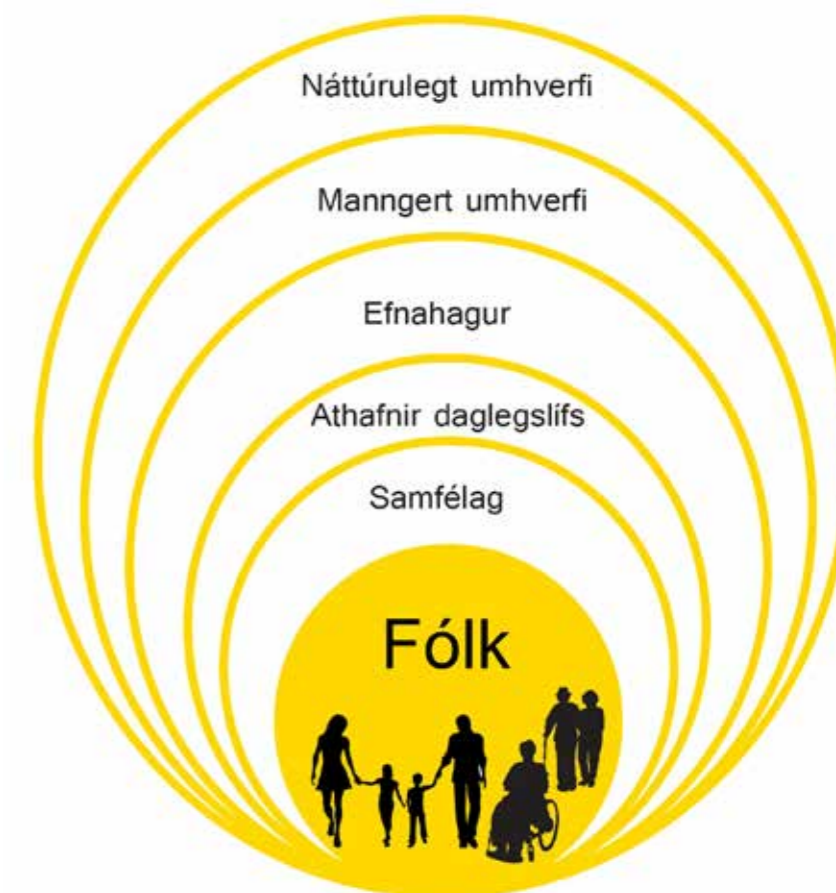
Það er almenn skoðun fólks að hverfi eigi að vera aðlaðandi, örugg, veita grunnþjónustu, hafa gott aðgengi að opnum svæðum þar sem hægt er að stunda útivist og njóta náttúrunnar. Með góðu skipulagi er

hægt að skapa lífvænleg hverfi fyrir bæjarbúa og aðra hagsmunaaðila og hafa áhrif á heilbrigði og vellíðan.

Allar niðurstöður sem munu koma fram við vinnu úr þessum gátlista verða birtar á heimasíðu verkefnisins, www.kopavogur.is/hverfisskipulag, jafnt og þétt.

Mikilvægt er að gera sér grein fyrir því að gátlistar geta tekið breytingum og eru í stöðugri þróun. Einnig eru hverfin fimm í Kópavogi ólík og með mismunandi áherslur og einkenni og er tekið tillit til þess þegar þessi gátlisti er notaður.

Gátlistinn getur tekið breytingum.

Gátlisti Mat á gæðum byggðar, umhverfi og skipulagi út frá vistvænum þáttum og lýðheilsu

Matsþáttur	Viðfangsefni hverfisskipulags	Spurningar og athuganir til að meta gæði byggðar	Huglæg viðmið	Viðmið				Athugasemdir	Áætlanir og önnur gögn sem byggt er á	
				Undir lágmarki	I	II	III			
1 Samfélag Þátttaka í samfélaginu. Félagsleg tengsl.	Meta aðstæður í hverfinu til samveru og samskipta sem efla félagsleg tengsl. Meta möguleikana til að lifa og þroskast í hverfinu heila mannsævi. Skoða skóla, fjölbreytileika íbúða o.s.frv. Húsnæði fyrir alla.	KÓP 1.1	- Aldur og aldursdreyfing. * - Kyn. - Fjöldi íbúa. - Íbúapéttleiki, hvert er heildarhlutfall íbúa/ha innan hverfisins/hverfahlutans? - Íbúapéttleiki í hverfinu samanborinn við Kópavog í heild sinni, og hverfahluta (nýtingarhlutfall, brúttó)?	Samantekt á lýðfræðilegum niðurstöðum með áherslu á sjálfbært skipulag. Er íbúapéttleiki nægjanlegur? Er aldursdreifing ásættanleg?	> 3% frávik. <40 íbúar/ha.	2-3% frávik. 41 - 60 íbúar/ha. 20-30 íbúðir/ha.	1-2% frávik. 61 - 80 íbúar/ha. 31 - 40 íbúðir/ha.	<1% frávik. 81+ íbúar/ha. > 41 íbúðir/ha.	3 kaflar í SHN.	Upplýsingar frá Þjóðskrá. ATH viðmið.
		1.2	- Hver er meðalstærð íbúðaeininga, herbergjafjöldi? ** - Hver er tegundafjölbreytileiki húsnæðis í hverfinu? Einbýli 11%. Parhús/tvíbýli 8% . Raðhús 9%. Lítill fjölbýli (2-3 hæðir) 39%. Stór fjölbýli (> 3 hæðir) 33%.		> 6% . > 9% frávik.	5-6% frávik. 7-9% frávik.	3-4% frávik. 4-6% frávik.	<3% frávik. <3% frávik.	Er hægt að þetta byggð í hverfinu? Hvar þá? Án þess að ganga á opin svæði. Hvernig mun er tegundafjölbreytni í hverfinu og íbúðasamsetning til að tryggja samfélagslega blöndun innan hverfis?	- Aðalskipulag Kópavogs. - Umferðaröryggisáætlun Kópavogs.
		1.3	- Hvar eru þjónustukjarnar, skólar, íþróttamannvirki, félagsþjónusta, opin svæði, íbúðir og íbúðir eldri borgara? - Skólahverfi, hversu mörgum íbúðum þjónar hvert skóli/skólahverfi?	Almenn samantekt á þeirri þjónust sem er í hverfinu. Er eitthvað sem vantar í hverfið?	<1000 íbúðir/skólahverfi.	1000 - 1100 íbúðir/skólahverfi.	1101 - 1200 íbúðir/skólahverfi.	1201 - 1300 íbúðir/skólahverfi.	Gerir skipulagið ráð fyrir nægjanlegum íbúðafjölda innan hvers skólahverfis til að ná fram sem hagkvæmastri nýtingu skólmannvirkja í dag og miðaða við framtíðar íbúðapróun og aldursamsetningu í skólahverfinu?	

* 0-5: 9% 13-16: 5% 25-34: 16% 67+: 11%
6-12: 8% 17-24: 12% 35-66: 39%

** 1 herb. 3% 3 herb. 26% 5 herb. 12%
2 herb. 18% 4 herb. 23% > 5 herb. 18%

Gátlisti Mat á gæðum byggðar, umhverfi og skipulagi út frá vistvænum þáttum og lýðheilsu

Matsþáttur	Viðfangsefni hverfisSKIPULAGS	Spurningar og athuganir til að meta gæði byggðar	Huglæg viðmið	Viðmið Undir lágmarki	Mælanleg viðmið			Athugasemdir	Áætlanir og önnur gögn sem byggt er á
					I	II	III		
2 Athafnir daglegs lífs Gott umhverfi fyrir daglegar athafnir, sem hvetur til hreyfingar og vellíðunar.	Fjarlægðir og samgöngur. Meta aðstæður til daglegs lífs, s.s. fjarlægðir og aðgengi sem hefur m.a. áhrif á daglegan ferðatíma.	KÓP 2.1	- Hvert er framboð/fjölbreytni verslunar og þjónustu í hverfinu (gefa stig). Matvöruverslun, leikskóli, skóli, leiksvæði, opið svæði, menningarmiðstöð, félagsmiðstöð, bókasafn, smásöluverslun, apótek, ÁTVR, sjoppa, sundlaug, íþróttasvæði, heilsugæsla, (hrað)banki, pósthús, veitingastaður, líkamsrækt, læknaþjónusta, hárgreiðslustofa, fatahreinsun, kirkja, lögregla, krá, bensínstöð. (alls 26 stig).	Stutt samantekt og stigagjöf fyrir fjölbreytni.	<46% <12 stig.	<46-60% 12-15 stig.	61-75% 16-19 stig.	76-100% 20-26 stig.	- Tölur frá Strætó bs. - Korterskort fyrir Kópavog. - Umferðartalningar 2012 - 2013.
		2.2	- Fjarlægðir í nærþjónustu, sbr. viðmið. - Fjarlægð í skóla, leikskóla, matvöruverslun, hrað(banka), pósthús, heilsugæslu, íþróttahús, sundlaug. - Fjarlægð í opin svæði, stærri útivistarsvæði, leiksvæði barna, sbr. viðmið. - Fjarlægð í garðlönd	Stutt samantekt og fjarlægðarmæling. Hversu hátt hlutfall íbúa hverfisins er í 400 m göngufjarlægð (sbr. 300 m radíus) frá þessum stöðum? (verslun og þjónustu, skóla). *	< 70%.	< 71- 80%.	81-90%.	91-100%.	Sjá fjarlægðarviðmið í SHN og stutt samantekt.
		2.3	- Almenningsvagnar og biðstöðvar. - Hver er hámarks göngufjarlægð á milli strætóbiðstöðva? - Fjarlægð frá strætóbiðstöð að heimili.		>800 m. >800 m.	600-799 m. 600-799 m.	400-599 m. 400-599 m.	<399 m. <399 m.	- ATH viðmið - - ATH viðmið -

* sjá nánar fjarlægðarviðmið aftast í gátlista

Gátlisti Mat á gæðum byggðar, umhverfi og skipulagi út frá vistvænum þáttum og lýðheilsu

Matsþáttur	Viðfangsefni hverfisskipulags	Spurningar og athuganir til að meta gæði byggðar	Huglæg viðmið	Viðmið	Mælanleg viðmið			Athugasemdir	Áætlanir og önnur gögn sem byggt er á
					I	II	III		
Manngert umhverfi Gæði manngerðs umhverfis.		KÓP 4.6	- Hávaðamæling.	Almenn samantekt um hvar þarf að bregðast við.				Sjá niðurstöður frá 2013	
		4.7	- Loftmengun. - Byggingarár húsa. - Hæðir húsa. - Byggðapróun (skipulagssagan). - Húsakönnun.	Almenn samantekt. -Almenn samantekt á skipulagssögu og einkennum hverfisins. Setja viðmið fyrir nýja byggð út frá einkennum þess sem fyrir er og móta stefnu um hæðir húsa í hverfinu. -Hafa byggingar í hverfinu varðveislugildi af fagurfræðilegum ástæðum?				Niðurstöður frá HHK. - Leiðbeinandi fyrir framtíðaruppbyggingu í hverfinu.	
		4.7	- “Bæjargötur” “Vistlegar götur”.	- eru “bæjargötur” í hverfinu sem má endurhanna þar sem áhersla er á götutré, hjólastíga, götugögn, bílastæði samhliða götu o.s.frv. sem lækkar umf.hr.					
		4.8	- Hvernig eru tengingar á milli hverfa, sem liggja samhliða?						
		4.9	- Hvar eru snjóþung svæði? - Er þörf á betri skjólmyndun í hverfinu?	Fá svör frá áhaldahúsi.					
5 Náttúrulegt umhverfi Virðing fyrir náttúru og viðhald vistkerfa.	Áhrif skipulags á náttúru og vistkerfi, hér er Kópavogur skoðaður í heild sinni.	KÓP 5.1	- Gerir nýtt skipulag ráð fyrir sjálfbærum lausnum, s.s. áherslur á almenningsamgöngur, hjólastíga, opin svæði, götugróður o.s.frv.? - Er fyrirhuguð uppbygging á: a) nýju óröskuðu svæði (greenfield)? b) á yfirgefnu/röskuðu iðnaðarsvæði (greyfield)? c) á vannýttu/yfirgefnu svæði innan byggðarinnar (brownfield)?	Almenn samantekt á þessum þáttum.					- Aðalskipulag Kópavogs. - Útkennslusvæði í Kópavogi 2013. - Blá- og Grænfáninn. - Fuglaskýrsla í Kópavogi 2013. - Mælingar á loftgæðum í Kópavogi (HHK). - Minjaskrá Kópavogs. - Fornleifaskrá Kópavogs.
		5.2	- Hvar eru verndarsvæði og náttúruminjar? - Hvar er Græni trefillinn og græni stígurinn? - Hvar eru útikennslusvæði í Kópavogi? - Skógræktarsvæði?	Almenn samantekt á þessum þáttum. Almenn samantekt og sýna legu trefilsins. Almenn samantekt. Almenn samantekt. (AK. bls. 56)					

Viðmiðunarfjarlægðir frá heimili til að sækja nærpjónustu

